

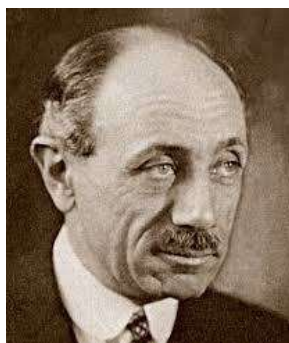
MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

XXVII. TELEKI PÁL KÁRPÁT-MEDENCEI FÖLDRAJZ - FÖLDTAN VERSENY

MEGYEI/BUDAPESTI FORDULÓJÁNAK FELADATLAPJA 2018/2019. tanév

7. osztály

Közreműködő és támogató partnereink:

Alapítvány a Közjóért

Kedves Versenyző!

Szeretettel köszöntünk a földrajzversenyen!

Ezen a feladatlapon oldd meg a feladatokat, a számításokat a feladatok oldalán maradó szabad területen végezheted el. Amelyik feladatnál két dolgot kell írni megfejtésként, pl. táj nevét és betűjelét, amely a térképen szerepel, ott csak abban az esetben jár a pont, ha mindkét megoldás helyes. Miután a feladatlapon megoldottad a feladatokat, a megoldásokat vedd át az értékelőlapra, amit a verseny végén be kell adnod.

100+10 feladatot kell megoldanod 120 perc alatt. Minden jó feladat megoldása egy pontot ér, rossz megoldás esetén nincs pontlevonás!

A megoldási útmutatókat a feladatok előtt találod!

Nagyon fontos, hogy az értékelőlapra tollal írd a megoldásaidat és már ne javíts. Törekedj az olvasható írásra!

Semmilyen segédeszközt (térképet, telefont) nem használhatsz, még számoláshoz sem!

Sikeres versenyzést kívánunk:

A verseny szervezői,

a Magyar Természettudományi Társulat munkatársai

I. Afrika mezőgazdasági dolgozói

Egy afrikai találkozóra meghívtak öt férfit, akiknek kifizették az útiköltségét is. Mindannyian mezőgazdasági munkát végeznek, de teljesen más körülmények között.

Az öt ember állításairól kell eldöntened, hogy ki mondhatta. Az értékelőlapra a feladat sorszáma mellé a megfelelő nagybetűt kell írnod.

- A. Esőerdő irtásán élő önellátó, növénytermesztő család férfi tagja
 - B. Tengeri kikötő közelében fekvő ültetvény tulajdonosa
 - C. Az ültetvényen dolgozó munkás
 - D. Tuareg nomád pásztor
 - E. Kalahári-medencében élő gyűjtögető-vadászó családfő
1. Ásót és kapát kell vásárolnom, mert mi csak ezeket az eszközöket használjuk a föld megműveléséhez.
 2. Ötszáz banánpalántát kell vásárolnom és elszállítatnom a birtok határába, mert már várják a munkások, hogy palántázhassanak.
 3. A Szaharában tevékkel közlekedem és hajtom a legelők felé a juhokat, kecskéket.
 4. Csak néhány évig műveljük a földünket, aztán felégetjük a mellette levő területet és azt vetjük be a vetőmagjainkkal.
 5. Abból a munkabérből, amit a tulajdonos fizet, meg tudom venni a családomnak a szükséges élelmet.
 6. A családunk akkora területen gazdálkodik, hogy 50 lépéssel el tudok jutni egyik végétől a másikig.
 7. A feleségem és a legnagyobb lányom egész nap a pusztát járja és ásóbottal emeli ki a talajból az ehető gyökereket, gumókat, amiket találnak.
 8. A földemen tavaly leszüretelt kakaóbabot azonnal elszállítottam, eladtam, mert nekem nincs feldolgozóüzemem.
 9. Édesburgonyát, kölest, maniokát, zöldségeket termesztünk a kis földünkön.
 10. Nem kell tejet, húst, zsírt vásárolnunk, mert ezeket megtermeljük magunknak.

II. Afrika a fiatalok kontinense

Afrika 1,2 milliárd fős lakosságának 70%-a 14 év alatti gyermek. Emiatt milyen gondokkal kell megküzdeni az afrikai országokban? Ismereteid alapján dönts el, hogy a kérdésekre adott válaszok közül melyik hibás! A rossz válasz betűjelét írd az értékelőlapra a feladat sorszáma mellé!

11. Az afrikai lakosság átlagéletkora miért olyan alacsony, hogy nem éri el még a 20 évet sem?
 - A. Egy afrikai anyának átlagosan 4-7 gyermeke születik.
 - B. Lassan javuló orvosi ellátás, a védőoltások megjelenése miatt több gyerek marad életben.
 - C. Mert 20 éves korától 70 éves koráig számít valaki felnőttnek.
 - D. A továbbtanulás hiánya miatt korábban házasodnak és szülnek gyereket az afrikai nők.
12. Miért vannak súlyos élelmezési problémák Afrika országaiban?
 - A. Mert sokkal több cukrot fogyasztanak, mint húst, vagy gabonát.
 - B. A népességszám növekedésével nem tud lépést tartani az élelmiszertermelés.
 - C. A korszerűtlen növénytermesztés hatására, nagyon alacsonyak a termésátlagok.
 - D. Sokszor vízhiány korlátozza a növények termesztését.
13. Miért alacsony színvonalú az oktatás?
 - A. Az országok bevételeiknek nagyrésztét kénytelenek az élelmezésre fordítani, így nem marad elegendő pénz az oktatásra.
 - B. Sok az analfabéta és a szakmunkásképzőt végzett ember.
 - C. A kevés ráfordítható pénz miatt nem megfelelő a pedagógusképzés.
 - D. Sokat költenek fegyverkezésre, ahelyett, hogy korszerű iskolákat létesítenének.
14. Miért magas a munkanélküliek száma?
 - A. Az elégtelen oktatás miatt.
 - B. A felnőtt lakosság képzetlensége miatt.
 - C. Az országok fejletlen gazdasági élete miatt.
 - D. Mert a felnőtt lakosság szociális ellátása kényelmes megélhetést biztosít a családok számára.

15. A nemzetközi szervezetek segélyei milyen jellegűek lehetnek?
- A. Készpénz, amit az adott ország kormánya használ fel a rászorulókat támogatására.
 - B. Gyógyszer, amit a járványok által sújtott területekre szállítanak.
 - C. Színház, sportpálya építése, hogy hasznosan töltsék a gyerekek a szabadidejüket.
 - D. Élelmiszer, amit az éhínség által sújtott területekre juttatnak a rászorulókat részére.

III. Világjáró

Öt távoli tájat látogattunk meg világjáró utunk során. A képek alatt, a feladatok sorszámai mellett 1-1 mondatot találsz a tájak jellemzői közül. Válaszd ki, hogy a betűkkel jelzett területek melyikére igaz az állítás és a kép! Az értékelőlapon a feladatok sorszámai mellé írd a helyes nagybetűt!

A: Brazos Bend Állami Park

B: Rum vádi

C: Szváziföld

D: Szent Lőrinc-félsziget

E: Tatamá Nemzeti Természeti Park

16. Északnyugati határán, a Malolotja NP szavannás táján patás állatok élnek.

17. Az ágakon, leveleken, mohákon állandóan kicsapódik a túltelített levegő páratartalma.

18. A felszínt borító vastag homokkő-réteget a külső erők különleges formájúvá alakítják.

19. Őshonos a védett területen az egykori babérlombú erdők maradványa, a sárkányfa.

20. Három jellegzetes élőhelye közül az egyik a mocsárvidék, melynek látványos lakói az aligátorok.

21. 2018 óta eSwatini Királyság a neve „Afrika Svájcának”.

22. Vulkanikus kőzeteit a külső erők szinte folyamatosan koptatják.

23. Folyói mentén a természetes növényzet tölgyes, kőrises, pekándiós ligeterdő.

24. Évi 2000-2800mm csapadék öntözi a 2000-2800 m magasságban található hegyi esőerdőt.

25. A völgyben élő beduinok legfontosabb háziállata a dromedár.

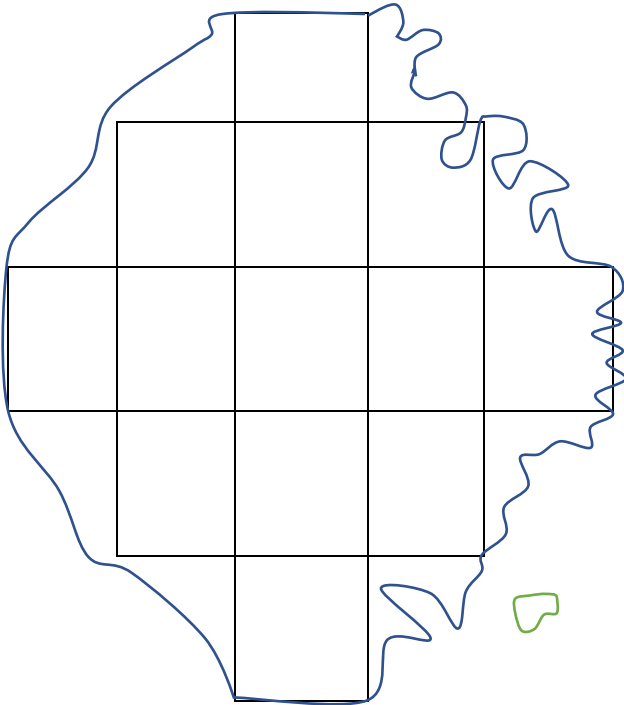
IV. Teleki Pál

Teleki Pál gyermek-és ifjúkoráról olvashatsz állításokat. Azt kell eldöntened, hogy melyik igaz és melyik hamis. Az értékelőlapon a feladatok sorszámai mellé I (Igaz) vagy H (Hamis) betűt kell írnod.

- 26.** A kis Teleki Pál gyermekkorában idősebb testvéreitől kapott olvasnivalót, ezzel alapozta meg nagy műveltségét.
- 27.** Édesanyja, Muráti Irén görög származású hölgy volt, ezzel magyarázható, hogy Teleki iskoláskora előtt tudott már valamennyit görögül is.
- 28.** A Teleki család földbirtoka és kastélya a mai Magyarország területén, a Tisza mellett, Pribékfalván volt.
- 29.** Érettségi után, még a nyáron beiratkozott a mosonmagyaróvári erdészeti főiskolára, mivel nagyon szeretett vadászni.
- 30.** Első komolyabb földrajzi jellegű munkája egy dolgozat az ázsiai felfedező utazások történetéről, amit egy előadáson mutatott be a Magyar Földrajzi Társaságban.
- 31.** A budapesti egyetemen Lóczy Lajos tanórára is járt, akit földrajzi ismereteinek megszerzése szempontjából mestereként tisztelt.
- 32.** Egyetemi tanulmányainak befejezése után első munkahelye a Magyar Nemzeti Múzeumban volt, ahol a földrajzi emlékeket rendezte.
- 33.** 1905 -ben került be a politikai életbe, miután megválasztották a nagysomkúti választókerület országgyűlési képviselőjének, amihez Pribékfalva is tartozott.
- 34.** Fiatalon a politikánál sokkal erősebb volt a földrajz iránti érdeklődése, így amellet, hogy a képviselőház tagja volt, 1907-ben elutazott Afrikába, és földrajzi megfigyeléseket végzett Egyiptomban.
- 35.** A földrajzi nemzetközi és hazai elismerést az 1909-ben megjelenő mű hozta meg számára, melyben Japán felfedezésének térképtörténetét dolgozta fel.

V. Szigetország

Rajzoltunk egy képzeletbeli szigetországot. Azt kérjük, hogy a feladatok sorszámait helyezd el a „térkép” megfelelő mezőiben, a leírásoknak megfelelő helyekre! Minden téglalapban csak egy sorszám szerepel, vagy egy sem. Ez után következhetnek a fényképek, melyeket a „térkép” alatt találsz. Ezeket a képeket a szövegekhez kell rendelned. Egyes esetekben tovább kell gondolnod a leírtakat, mert nem szó szerint azt ábrázolja a kép, mint ami az írásban szerepel. Megoldásodat vezesd át az értékelőlapra is! A megfelelő mezőkbe írd a számokat és mellé a helyes betűt!

36. Keleten tagolt a partvonal.
37. Északon a part mentén a földtörténeti harmadidőszakban keletkezett lánchegység húzódik.
38. A nyugati partok mentén az óceáni éghajlatra jellemző mezőgazdasági tevékenységet folytatnak.
39. A déli partvidéken egy deltatoroklatú folyó ömlik a tengerbe.
40. Az ország közepén van egy oázis, amely biztosítja az ott lakó emberek vízellátását.
41. Az oázistól egy időszakos folyó vezet a déli partvidék egyetlen folyójába, egyenesen déli irányba.
42. Az ország közepétől délkeletre az emberek megélhetését egy barnaszén-bánya biztosítja.
43. A kontinens közepétől délnyugatra, a hegy tetején levő fennsík alatt cseppkőbarlang húzódik.
44. Bankok, üzletek, irodák az ország közepétől északnyugatra helyezkednek el.
45. A külkereskedelmet főleg tengeri úton bonyolítják, a tagolt partvonal egyik öbléből, amely északra fekszik a szénbányától.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

VI. A Föld éghajlata

Egy táblázatot találsz a Föld egyes területeinek az éghajlatáról. Az a feladatod, hogy töltsd ki a táblázatot az alatta szereplő kifejezések betűjeleinek beírásával, oda, ahol a feladatok sorszámait talárod. (amelyik mezőben „-----” jelet látsz, oda nem kell írnod semmit!) Több kifejezés van, mint amennyit fel kell használnod!

Majd a megoldásaidat vezesd át az értékelőlapra is!

*A táblázat második oszlopának teljes szövege: Napsugarak beesési szöge szeptember 23.-án.

Éghajlati övezet	Beesési szög *	Éghajlati öv, éghajlati terület	Évi közepes hőingadozás	Tél hőmérséklete	Napi hőingás	Uralkodó szél iránya	Csapadék évi mennyisége	Csapadék eloszlása	Folyók vízjárása	Természetes növénytakaró
Forró	46.	Egyenlítői	-----	-----	-----	-----	54.	-----	58.	-----
		Átmeneti	-----	-----	-----	52.	-----	56.	-----	-----
		Térítői	-----	-----	51.	-----	-----	-----	59.	-----
Mérsékelt	47.	Óceáni	48.	-----	-----	-----	-----	57.	-----	-----
		Kontinentális	-----	50.	-----	53.	-----	-----	-----	-----
		Tajga	49.	-----	-----	-----	-----	-----	60.	-----
Hideg	-----	Sarkköri	-----	-----	-----	-----	55.	-----	-----	61.

A: 90°-66,5° B: 66,5°-23,5° C: 23,5°-0° D: kicsi E: nagy F: kevés G: sok H: alacsony I: magas J: egyenletes K: egyenetlen L: ingadozó M: időszakos N: enyhe O: hűvös P: meleg Q: hideg R: passzát szélrendszer felszálló ága S: passzát szélrendszer leszálló ága T: passzát szélrendszer keleties ága U: nyugatias Ü: tundra X: savanna Y: füves puszta V: lombhullató erdő Z: keménylombú erdő.

VII. Tengerek óceánok

Florida partjaitól 300 km távolságra, keletre hajótörést szenvedett egy vitorlás. Míg várták a mentőhelikoptert, a matrózok emlékeztetkiesésben szenvedtek. Az elfejtett szavakat „ „ jelzi a szövegben. Mind a három mondat alatt találsz 4-4 szót, melyek közül neked kell kiválasztanod a helyeset az elfejtett szó helyett, majd a betűjelét írd az értékelőlapra a feladat sorszáma mellé!

62. A -áramlás északkeleti irányba vinne minket, majd tovább sodorna az Észak-atlanti-áramlás Európa partjaihoz.

A: Labrador B: Humboldt C: Nyugati szél D: Golf

63. Ne igyunk a tengervízből, mert az literenként átlagosan 35 sót tartalmaz!

A: gramm B: dekagramm C: kilogramm D: mázsa

64. Ha Florida nyugati partjának közelében maradtunk volna, akkor a hajózhattunk volna.

A: Karib-tengeren, B: Mexikói-öbölben C: Panama-csatornán D: Bering-szoroson

VIII. Amerika felszíne

A vaktérképek Észak-és Dél-Amerika felszínét ábrázolják. A térképek mellett a tájak 1-1 jellemző tulajdonságát írtuk le, a feladat sorszámai mellé. Az a feladatod, hogy a jellemzések alapján megnevezd a tájakat, majd a térképek betűjelei alapján határozd meg a helyüket. Az értékelőlapon a feladatok sorszámára mellé a táj nevét, majd a betűjelét írd! (pont csak akkor jár, ha mindkét megoldás jól szerepel!)

65. Röghegység, melynek felszínét a külső erők lekoptatták, legmagasabb pontja 2037 m magas.
.....

66. Szárazföldi és óceáni kőzetlemez határán gyűrődik fel. Egyik kialudt vulkánja, a Chimborazo csúcsa van a Föld középpontjától a legtávolabb a Föld összes hegycsúcsa közül.
.....

67. A keleti irányból érkező folyói zuhatagosak, leghíresebb az Iguazú vízesése.
.....

68. Észak-déli nyitottsága miatt gyakran okoznak pusztításokat a tornádók.
.....

69. Felszínét a jégkori jégtakaró pusztította, mélyedéseit tavak vize tölti ki.
.....

70. Ósföldre települt, homokkőből felépült táblahegyeinek pereméről hatalmas vízesések zúdulnak a mélybe, mint pl. az Angel-vízesés.
.....

71. Területén, 1872-ben alapították a Föld első nemzeti parkját, a Yellowstone NP-ot.
.....

72. Felszínén egy száraz és egy csapadékos évszak váltja egymást az év során. A legtöbb csapadék decemberben és januárban hullik.
.....

73. A Föld legbővizűbb folyója és mellékfolyói töltik fel hordalékukkal.
.....

74. Fiatal hegységrendszer északi tagja.
.....

75. Szavanna éghajlatú terület. Az egykori tengeröblöt a medence folyói töltötték fel a medrükben szállított apró kőzetekkel.
.....

IX. Ausztrália

Bruttó hazai termék: 1,323 billió USD (2017.)

Egy főre jutó GDP: 53 799, 94 USD (2017.)

Népesség: 24,6 millió (2017.)

GDP részesedése az egyes gazdasági ágazatokból:

Szolgáltatások: 66.97%

Ipar: 23,05%

Mezőgazdaság: 2.7%

Egyéb: 7,28%

Ausztrália a Föld fejlett gazdaságú országai közé tartozik. Tanulmányozzuk közösen, hogy milyen tényezők határozzák meg Ausztrália és a Föld más országainak a gazdasági életét. A következőkben egy kérdésre négy lehetséges választ találsz, amelyek közül az egy helyeset kell kiválasztanod, majd az értékelőlapra beírnod a helyes megoldás betűjelét.

76. Egy ország gazdasági életének tevékenységeit három nagy gazdasági ágazatba sorolhatjuk, melyek ezek?
- A. mezőgazdaság, ipar, szolgáltatás
 - B. földművelés, állattenyésztés, bányászat
 - C. oktatás, egészségügy, közlekedés
 - D. nehézipar, könnyűipar, kereskedelem
77. Fejletlenebb gazdaságú országokban a lakosság nagyobbik része a gazdaság mely területén dolgozik?
- A. kereskedelem, gépjárműjavítás
 - B. mezőgazdaság, bányászat
 - C. közlekedés, élelmiszeripar
 - D. idegenforgalom, egészségügy
78. Az országok gazdasági fejlettségének egyik mutatója a bruttó hazai termék (GDP) értéke. Mit fejez ki ez a fogalom?
- A. Egy országban egy év alatt előállított ipari termékek, szolgáltatások értékét.
 - B. Egy országban egy adott év alatt importált és exportált új termékek és szolgáltatások értékét.
 - C. Egy országban tíz éves átlagban előállított termékek és szolgáltatások értékét.
 - D. Egy országban egy adott év alatt előállított új termékek és szolgáltatások értékét.
79. Mi jellemző Ausztrália gazdasági szerkezetének arányára?
- A. A szolgáltatások több, mint 60%-kal járulnak hozzá a GDP-hez.
 - B. Mivel a Föld ásványkincsekben egyik leggazdagabb területe, ezért a GDP legnagyobb részét a bányászat adja.
 - C. A GDP-hez több, mint 5 százalékkal járul hozzá az állattenyésztés.
 - D. Az idegenforgalom nem befolyásolja a GDP alakulását.
80. Mely mezőgazdasági termékek exportálásában áll Ausztrália a világszínvonalon?
- A. gyapjú, rizs, cukor
 - B. gyapot, búza, cukor
 - C. gyapjú, búza, cukor
 - D. gyapjú, búza, burgonya
81. Ausztrália energiahordozókban és ércekben is nagyhatalomnak számít. Az ország területein merre lehet eredményes a kutatás, ha feketeszenet, vasércet és bauxitot szeretnénk kibányászni?
- A. Bauxit délen, feketeszen nyugaton, a röghegységekben, vasérc keleten, a Nagy-Vízválasztó-hegységben.
 - B. Bauxit északon, vasérc nyugaton, az ősföld felszín közeli régióiban, feketeszen keleten a középhegység medencéiben.
 - C. Bauxit nyugaton, mivel az ősidőben keletkezett, vasérc keleten a magas hegysek belsejében, feketeszen északon a trópusi mocsarak vidékén.
 - D. Bauxit, vasérc, feketeszen is keleten, mert a Nagy-Vízválasztó-hegység újidei intenzív kéregmozgásai a felszínre hozták ezeket az ásványkincseket.

X. A Kongó folyó

A Föld második legbővizűbb folyója a Kongó. Afrika középső, 3 700 000 km² területéről gyűjti össze a lehulló csapadékot, azon a kontinensen, ahol milliók szenvednek a vízhiánytól. Sokan szeretnék, de nem tudják megoldani a víz egy részének elszállítását a száraz területekre.

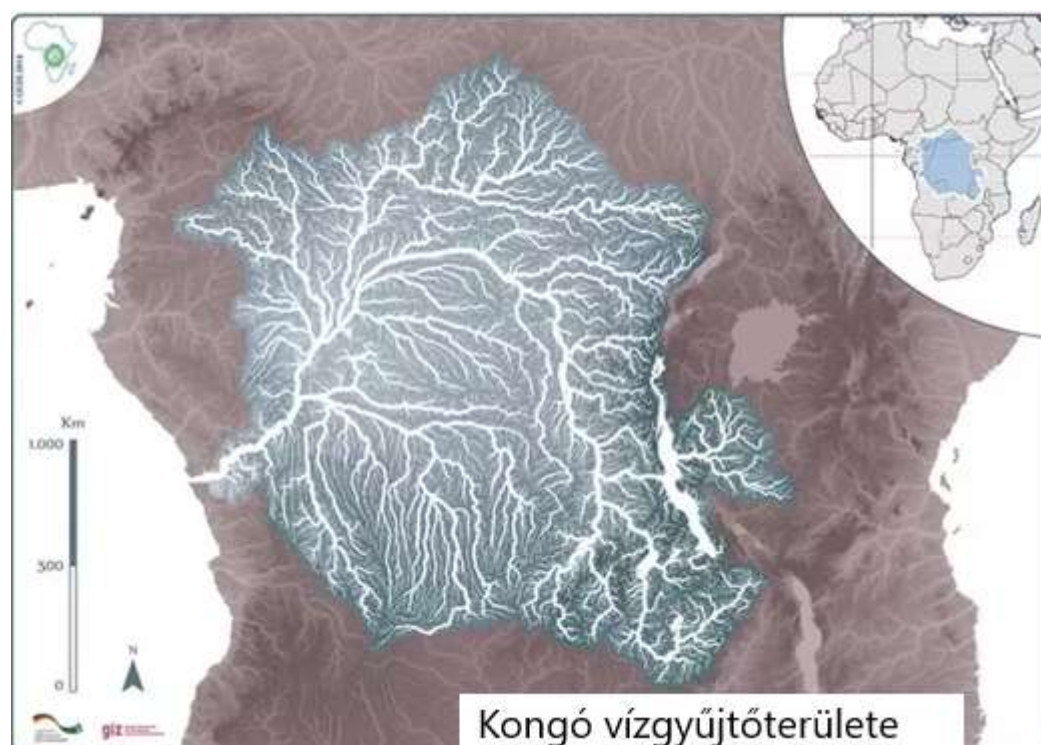
A Kongó nevet csak a Kisangari város utáni szakasza kapta, előtte a folyó neve Lualaba. Fő forrása a zambiai határ közelében, kb. 1000 m magasságban található. Útja közben több, mint 30 jelentősebb vízesésen halad keresztül. A zuhatagok közötti területen mély mederben hömpölyög, vagy lustán, elterülve kanyarog. A kis esésű szakaszain lerakja hordalékát, így a hajózást nehezítő zátonyok keletkeznek a medrében.

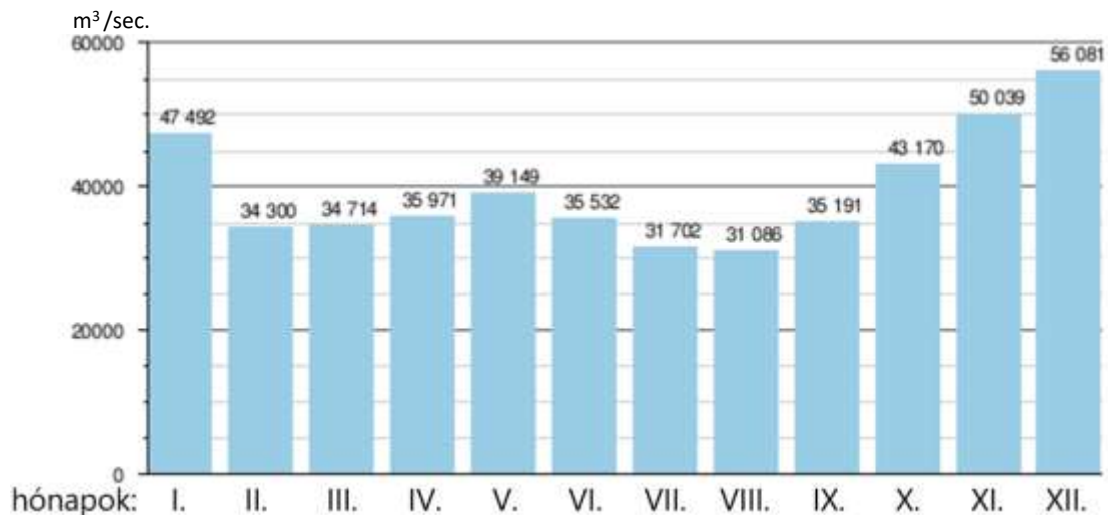
80 éven keresztül mérték a folyó vízhozamát a forrásától 4220 kilométer távolságra fekvő megfigyelőállomáson, melynek tengerszint feletti magassága 240m. Innen még 480 km az útja, mire eléri az Atlanti-óceánt. Az átlagos vízhozama 39 536 m³ másodpercenként. Itt természetesen nem az egész vízgyűjtőterületéről érkező folyóvizek alapján mérték a vízhozamát, csak a vízgyűjtőterületének 95 százaléka alapján.

A hosszú megfigyelési időszak alatt a minimális havi vízhozam egyszer júniusban volt, 22 531 m³/sec. A legmagasabb havi értéket néhány évvel később, januárban regisztrálták, mely 80 832 m³/sec volt.

A leírtak alapján válaszolj a következő kérdésekre, majd a megoldásaidat vedd át az értékelőlapra!

82. A szövegben szereplő adatok szerint milyen hosszú folyó a Kongó?
83. A megfigyelőállomáson kb. hány négyzetkilométernyi területéről érkező víz mennyiségét tudták mérni?
84. A 80 év alatt mennyi volt a Kongó abszolút legnagyobb havi vízhozamingadozása?
85. Mi képződik a víz felszíne alatt a folyók lerakott hordalékából?
86. A megfigyelőállomástól a torkolatáig hány méter az esése a folyónak kilométerenként?

Kongó folyó vízhozama havi átlagban 1927 jan.-2006 dec.-ig Kinshasa megfigyelőállomáson

A diagram tanulmányozása után válaszolj az alábbi kérdésekre, majd megoldásaidat vezesd át az értékelőlapra!

87. Átlagban melyik hónapban a legbővizűbb a Kongó a mérőállomáson?

88. Mi lehet az oka annak, hogy a mi téli hónapjainkban szállít sokkal több vizet a Kongó?

Válaszd ki a lehetséges megoldások közül az egy helyeset!

- A.** Mivel az egyenlítői éghajlaton a tél sokkal csapadékosabb az erőteljesebb felhőképződés miatt, ezért megáradnak a folyók, bővizűbb lesz a főfolyó is.
- B.** Amikor a Ráktérítő fölött delel a Nap merőlegesen, sokkal több csapadék hullik a medence területére, ami megduzzasztja a mellékfolyókat és a Kongót is.
- C.** Nagyobb a vízgyűjtőterülete a Kongónak a déli féltekén, ezért az ottani szavanna éghajlat nyári bőséges csapadéka táplálja jobban a mellékfolyóit.
- D.** A csapadékeloszlás egyenletes, mert szinte minden nap délután zuhog az eső, de nyáron el is párolog a lehullott csapadék, télen pedig nem. Így a megmaradó vízmennyiség összegyűlik és elszállítják a mellékfolyók a Kongóba.

89. Hány köbméter vizet szállít percenként átlagban a Kongó a leggyengébb hónapjában a megfigyelőállomásnál?

90. A Kongó tölcser-torkolatú folyó. Hogyan alakul ki az ilyen típusú torkolata?

Válaszd ki a négy lehetséges válasz közül az egy helyeset!

- A.** Mivel nem szállít hordalékot és nagyon gyors a folyása, ezért a torkolatánál nincs olyan törmelék, amit lerakna és ágakra szakadva tudná csak megkerülni.
- B.** Az Atlanti-óceánnak ebben a térségében nagyon nagy az apály és dagály közti szintkülönbsége, így a 6 óránkénti vízszintemelkedés és -süllyedés kisöpri a torkolathoz szállított hordalékot a nyílt vízbe.
- C.** A szállított hordalékát lerakja mielőtt elérné a torkolatát. Az óceán pedig az apró hullámaival tölcser szerű kijáratot épít a folyónak.
- D.** A Hold fényváltozásainak következtében a folyó torkolatvidékén hetente megemelkedik a víz szintje, aminek következtében az oda szállított hordalék fel tud oldódni a tengervízben.

XI. Földrajzi ismeretek

Általános földrajzi ismeretekről teszünk fel kérdéseket. Minden kérdésre 4 lehetséges választ találsz, melyek közül 1, 2, vagy 3 is helyes lehet. Az alábbi variációk közül kell kiválasztanod a helyes megoldást, majd a betűjelét az értékelőlapra a feladat sorszáma mellé írni.

A.: 1., 2., 3. válasz helyes

B.: 1., 3. válasz helyes

C.: 2., 4. válasz helyes

D.: csak a 4. válasz helyes

91. Földrajzi atlaszaink domborzati térképei milyen jeleket tartalmaznak?
1. Tengerszint feletti magasság
 2. Vízesés, zuhatag
 3. Mocsár, tó
 4. Országok egy főre jutó GDP értéke
92. A Google Térkép (Google Map) programban az útvonalterv segítségével milyen adatokat kaphatunk?
1. Két földrajzi hely közti ajánlott útvonalakat.
 2. Az egyes útszakaszokon ajánlott legnagyobb sebességet.
 3. Az ajánlott útvonalak hosszát.
 4. Az útvonalak során várható forgalomkorlátozásokat.
93. Mit ábrázol a korfa?
1. Egy kontinens országainak a népességét mutatja be.
 2. Egy ország városainak a lakosságát ábrázolja.
 3. Egy település keresőképes lakosságát szemlélteti.
 4. Egy ország népességének nemek és korcsoportok szerinti megoszlását mutatja.
94. Egy üzletben az eladásra szánt termék árát mi határozza meg?
1. A vásárlók igénye.
 2. Az előállítás, értékesítés költsége, vagyis a ráfordítás.
 3. A piac nyitva tartásának ideje.
 4. A termelő és kereskedő haszna.
95. Az egyes kőzetlemezek milyen irányú mozgást végezhetnek egymáshoz képest?
1. Távolodhatnak egymástól
 2. Közeledhetnek egymáshoz
 3. Elcsúszhatnak egymás mellett
 4. Két kőzetlemez beszakadhat egy harmadik lemez alá.
96. A hegységekben felfelé haladva hogyan változnak a különböző környezeti tényezők?
1. Felfelé haladva csökken az évi középhőmérséklet és az évi közepes hóingás.
 2. Lefelé haladva csökken a csapadék mennyisége.
 3. Felfelé haladva csökken a légnyomás és az oxigén mennyisége.
 4. Lefelé haladva egyre alacsonyodik a növényzet, a törpefenyők után a sziklahavasok következnek.
97. A hegységekben hova érdemes vízerőművet építeni?
1. Ahol sziklás a felszín.
 2. Ahol a folyók viszonylag egyenletes vízjárásúak és bővizűek.
 3. Ahol nagykiterjedésű felduzzasztott, sekély tavat lehet létesíteni.
 4. Ahol a folyóknak viszonylag rövid szakaszon nagy az esése.
98. Hol és milyen körülmények között keletkezhetnek magmás kőzetek?
1. A felszínre ömlő lávából szilárdulhatnak kőzetté.
 2. A tengerek mélyére lerakódhatnak a vízben lebegő szilárd vázú, elhalt élőlényekből.
 3. A Föld felszíne alatt megszilárduló kőzetolvadékból.
 4. A hegységekben a folyók által görgetett kavicsokból, ha azok elérik az alföldeket.

99. Mikor jó termőképességű a talaj?

1. Hogyha nagyon alacsony a humusztartalma.
2. Akkor, ha nincs benne talajnedvesség.
3. Akkor jó termőképességű, ha tömör annyira, hogy nincs benne levegő.
4. Hogyha sötét, nedves és morzsalékos.

100. Az alábbi képen látható talajeróziót hogyan lehetett volna elkerülni?

1. Hogyha nem vágták volna ki egyszerre a területről az összes fát.
2. Hogyha a kipusztított erdő helyére rögtön másik növényzetet telepítettek volna.
3. Hogyha az újraterelített fákat a hegyoldal lejtésére merőleges teraszokra ültették volna.
4. Hogyha az erdőirtás után a lejtés irányában felszántották volna a talajt.

Holtverseny esetére

Kérjük, hogy a következő keresztrejtvényt is oldd meg! Akkor vesszük figyelembe az eredményét, ha holtverseny alakul ki és csak ennek a feladatnak az értékelésével tudjuk eldönteni a sorrendet.

A megfejtéseidet vezesd át az értékelőlapra!

M.

101.																							
102.																							
103.																							
104.																							
105.																							
106.																							
107.																							
108.																							
109.																							
110.																							

101. A saját országunk fizetőeszközéért más ország valutáját szeretnénk megvásárolni. A megfejtendő szó mutatja, hogy milyen értéken tudjuk átváltani a pénzünket. (napról napra változhat)
102. Bank által nyújtott szolgáltatás, melynek ára van. Bizonyos időn belül a kamattal növelt összegét kell visszafizetni.
103. A hóhatár felett keletkező jég, mely a völgyekben lassan mozgó jégfolyamként, koptatva a völgyet, csúszik lefelé.
104. Az egymástól távolodó kőzetlemezek határán képződik, ahol a magma a felszínre tör.
105. A földkéreg egyik legelterjedtebb ásványa, a homok fő alkotórésze. Különleges kristálya az ametiszt és az achát.
106. A felső, termékeny talajréteg lepusztulása, általában emberi beavatkozás, majd természeti jelenség hatására.
107. A magashegységek hófödte csúcsairól hirtelen lezúduló hótömeg, mely embereket is maga alá temethet.
108. Az afrikai Száhel-övben az elsivatagosodást gyorsítja a túlzottan sok növényevő háziállat tartása.
109. Három oxigénatomból álló alkotórésze a levegőnek. A kb. 10 km magasságban elhelyezkedő sávja megakadályozza, hogy a Föld felszínére érkezzenek nagy mennyiségben káros sugarak.
110. A Föld felszínére érkező napsugarak és a felszín által bezárt szög nagysága.

M., megfejtés: